

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України (далі – ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів» (далі – проект Закону), разом з додатками, поданий листом Міністерства економіки України від 07.07.2021 № 4422-01/35501-03.

За результатами проведеного аналізу проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 8 та 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) ДРС

встановила:

проектом Закону пропонується виключити положення щодо тимчасової заборони експорту лісоматеріалів та обмеження внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів; вдосконалити порядок підтвердження проходження лісоматеріалів та окремих видів дерев під час їх реалізації за межі митної території України в митному режимі експорту; врегулювати питання щодо здійснення моніторингу внутрішнього споживання лісоматеріалів тощо.

На думку розробника запропоновані зміни дозволять забезпечити виконання Україною зобов'язань за Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію) та виконання вимог Постанови від 11.12.2020 Арбітражної групи в частині зняття обмеження експорту лісоматеріалів у необробленому вигляді.

Однак наданий проект Закону не може бути погоджений ДРС у запропонованій редакції з огляду на таке.

Нормами проекту Закону запроваджується новий документ дозвільного характеру – сертифікат про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини (далі – сертифікат), який необхідно отримати суб'єкту господарювання

для реалізації за межі митної території України в митному режимі експорту лісоматеріалів та окремих виробів з деревини.

Так, пунктом 4 статті 6 Прикінцеві положення проекту Закону передбачається Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затверджений Законом України від 19.05.2011 № 3392 (далі – Закон № 3392-VI), доповнити новим пунктом.

Запропонований проектом Закону механізм державного регулювання не відповідає основним завданням, визначеним Національною економічною стратегією на період до 2030 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179, одним із стратегічних завдань якої є скорочення кількості дозволів та поширення застосування декларативного принципу.

Крім того, відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про дозвільну систему) одним з основних принципів державної політики з питань дозвільної системи у сфері господарської діяльності є зменшення рівня державного регулювання господарської діяльності.

Тобто запровадження нового документу дозвільного характеру не відповідає завданням Уряду.

Поряд з цим, відповідно до частини другої статті 2 Закону про дозвільну систему дія цього Закону не поширюється, зокрема, на відносини у сфері державної митної справи, державного експортного контролю.

При цьому аналіз регуляторного впливу та пояснювальна записка до проекту Закону не містять обґрунтування щодо необхідності запровадження механізму регулювання відносин, що виникають у сфері лісового господарства, шляхом отримання вищезазначеного дозволу.

Таким чином внесення змін до Закону № 3392-VI вважаємо недоцільним.

Крім цього зазначаємо, що в розумінні Закону України «Про адміністративні послуги» (далі – Закон) сертифікат про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини має ознаки адміністративної послуги.

Враховуючи вищевикладене, пропонуємо норми проекту Закону привести у відповідність до основних вимог до регулювання надання адміністративних послуг, закріплених у статті 5 Закону.

У разі визнання за доцільне запровадження сертифіката, як документу дозвільного характеру, у проекті Закону необхідно врахувати наступні зауваження та пропозиції щодо його змісту:

Вимогами статті 3 проекту Закону передбачається процедура отримання сертифіката про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини (далі – сертифікат). Так, частиною шостою цієї статті проекту Закону передбачається подання заяви та документів для отримання сертифікату суб'єктом господарювання у електронній або паперовій формі.

Вимогами статті 4¹ Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про дозвільну систему) встановлюються

основні вимоги до порядку видачі документів дозвільного характеру або відмови в їх видачі, переоформлення, анулювання документів дозвільного характеру.

Частиною чотирнадцятою статті 4¹ Закону про дозвільну систему визначено, що прийняття від суб'єкта господарювання або уповноваженої ним особи заяви про одержання (переоформлення, анулювання) документа дозвільного характеру здійснюється адміністратором у центрі надання адміністративних послуг.

Заява про одержання (переоформлення, анулювання) документа дозвільного характеру, що оформляється дозвільними органами, або декларація подається суб'єктом господарювання (уповноваженим ним органом або особою):

- у паперовій формі особисто або поштовим відправленням - до адміністратора;

- в електронній формі через портал електронних сервісів юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі - портал електронних сервісів), оформлена згідно з вимогами законів у сфері електронних документів, - до дозвільного органу.

Документи в електронній формі подаються суб'єктом господарювання (уповноваженим ним органом або особою) через портал електронних сервісів у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Таким чином положення статті 3 проекту Закону пропонуємо привести у відповідність до вимог статті 4¹ Закону про дозвільну систему та передбачити можливість подання заяви та документів про отримання сертифіката, а також видачу (відмову у видачі, анулювання) сертифіката уповноваженою суб'єктом господарювання особою, зокрема, через центр надання адміністративних послуг.

Статтею 3¹ проекту Закону передбачаються підстави для анулювання та відмови у видачі сертифіката.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону про дозвільну систему виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюються, зокрема, вичерпний перелік підстав для відмови у видачі, переоформлення, анулювання документа дозвільного характеру.

Згідно з частиною сьомою статті 4¹ Закону про дозвільну систему дозвільний орган анулює документ дозвільного характеру з таких підстав:

звернення суб'єкта господарювання із заявою про анулювання документа дозвільного характеру;

наявність в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про припинення юридичної особи шляхом злиття, приєднання, поділу, перетворення та ліквідації, якщо інше не встановлено законом;

наявність в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця.

Дозвільний орган, що видав документ дозвільного характеру, може звернутися до адміністративного суду з позовом про застосування заходу

реагування у виді анулювання документа дозвільного характеру за наявності хоча б однієї з таких підстав:

1) встановлення факту надання в заяві про видачу документа дозвільного характеру та документах, що додаються до неї, недостовірної інформації;

2) здійснення суб'єктом господарювання певних дій щодо провадження господарської діяльності або видів господарської діяльності, на які отримано документ дозвільного характеру, з порушенням вимог законодавства, щодо яких дозвільний орган видавав припис про їх усунення із наданням достатнього часу для їх усунення.

Законом можуть передбачатися інші підстави для анулювання документа дозвільного характеру.

Рішення дозвільного органу про анулювання документа дозвільного характеру може бути оскаржено до адміністративного суду.

Враховуючи зазначене, статтю 3¹ проекту Закону пропонуємо привести у відповідність до частини сьомої статті 4¹ Закону про дозвільну систему шляхом доповнення її нормами про анулювання документа дозвільного характеру за рішенням адміністративного суду.

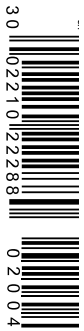
Також у статті 3¹ проекту Закону необхідно передбачити норму, яка визначає, в який строк вважається припиненою дія сертифіката в разі його анулювання. Так, враховуючи положення абзацу десятого частини сьомої статті 4¹ Закону про дозвільну систему, відповідно до якого дія документа дозвільного характеру припиняється через десять робочих днів із дня прийняття (винесення) дозвільним органом рішення про анулювання такого документа, якщо інше не передбачено законом.

Крім того проектом Закону пропонується внести зміни до статті 1 проекту Закону в частині виключення з терміну «цінні та рідкісні породи дерев» цінних порід дерев та віднесення до рідкісних лише тих порід дерев, які занесені до Червоної Книги України.

Водночас наведені в Пояснювальній записці дані щодо розподілу насаджень за панівними породами, які належать до цінних та рідкісних порід дерев, наведені у таблицях, згідно з даними державних обліків лісів за період 1996-2011 років та твердження розробника щодо збільшення площ лісів та накопичення загальних запасів деревостанів є суперечливими, зокрема, це стосується клену, акації, вишні тощо.

Слід зазначити, що рішення виключити статтю 2¹ Закону України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної із реалізацією та експортом лісоматеріалів» є збитковим (несприятливим, нерентабельним), оскільки вивезення лісу у вигляді сировини у круглому, необробленому вигляді, в першу чергу завдає шкоди екологічному та економічному стану України, крім того, зняття обмеження на експорт лісу кругляку призведе до погіршення природоохоронного та соціального аспектів держави.

Також можливими наслідками дії відповідних норм проекту Закону можуть стати ліквідація більшості переробних підприємств, втрати тисяч

робочих місць (оскільки суб'єкти господарювання, задіяні в галузі, не отримують прибутку від своєї діяльності, бюджети недоотримують податків тощо).

Зауважуємо, що саме період тимчасової заборони експорту лісоматеріалів у необробленому вигляді сприяв переорієнтації експорту з кругляку та іншої необробленої деревної сировини на продукцію більш широкого ступеня переробки, створенню вищої доданої вартості на лісопродукцію, стимулювання розвитку вітчизняної деревообробної та деревопереробної промисловості.

Пропонуємо також взяти до уваги інформацію, розміщену на офіційному сайті Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України (<https://mepr.gov.ua/news/37566.html>), зокрема, щодо необхідності продовження роботи, спрямованої на зменшення рівня викидів парникових газів до Паризької угоди (НВВ2) та завершення розроблення стратегії з адаптації до зміни клімату (в рамках українсько-фінляндського співробітництва у сфері захисту довкілля).

Так Міністр Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України повідомив про основні пріоритети роботи у сфері лісового господарства щодо міжнародного співробітництва:

“Фінляндія – найлісистіша країна Європи. Її територія зайнята лісами на 70 %, на відміну від України, територія якої заліснена менше, ніж на 16 %. Однак, вже найближчим часом, за ініціативи Президента України Володимира Зеленського, в Україні стартує проєкт з масштабного озеленення. Ми плануємо до 2030 року збільшити площі лісів на 1 млн. гектарів. Це закладено у наших стратегічних документах. Ми не залісняватимемо степи та не створюватимемо ліс на місці інших природних екосистем, адже це дуже шкідливо для біорізноманіття. Зберігатимемо самосійні ліси, яких в Україні налічується близько 300-500 тисяч гектар”.

Інформуємо також, що згідно з інформацією, розміщеною на цьому сайті (<https://mepr.gov.ua/news/37262.html>), наразі в Україні немає актуальної інформації про ліси. Таким чином розпочата національна інвентаризація, як система вибірково-статистичних обстежень лісового фонду України дозволить отримати достовірні дані про ліси, їх кількість, якість та ресурсний потенціал.

З огляду на викладене, Уряд ухвалив рішення про проведення національної інвентаризації лісів та відкриття відповідних даних.

Разом з цим, одним з принципів державної регуляторної політики є прозорість та врахування громадської думки - відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності (стаття 4 Закону).

При цьому під час розгляду проєкту Закону на адресу ДРС надійшли листи від представників зацікавлених суб'єктів господарювання, характер яких свідчить про те, що запропонований проєкт регуляторного акта потребує суттєвого доопрацювання.

Так на адресу ДРС надійшли звернення від Асоціації «Меблідеревпром» (лист від 08.06.2021 № 51), ТОВ «Коріс «АМ» (лист від 06.07.2021 № 226) із низкою висловлених зауважень та застереженнями, що даний проект постанови може призвести до ускладнення умов експорту готових виробів із деревини, зокрема, виробів з кодом 4409, які повинні будуть здійснювати потрібну сертифікацію (копії листів додаються).

Звертаємо увагу розробника, що згідно з частиною сьомою статті 9 Закону усі зауваження і пропозиції щодо проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду розробником цього проекту. За результатами цього розгляду розробник проекту регуляторного акта повністю чи частково враховує одержані зауваження і пропозиції або *мотивовано* їх відхиляє.

Враховуючи вищевикладене, проект Закону потребує доопрацювання з урахуванням наданих зауважень та пропозицій.

Засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

При цьому, враховуючи вимоги статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, Аналіз регуляторного впливу цього проекту акта (далі – АРВ).

У цьому випадку наданий розробником АРВ до проекту Закону підготовлений за формально-декларативним принципом та не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Так запропонована розробником Альтернатива 1 “Збереження ситуації, яка існує на даний час” взагалі не проаналізована. Натомість лише азначено, що при збереженні чинного регулювання будь-які вигоди та витрати для держави, громадян і суб'єктів господарювання відсутні.

Також у наданому АРВ відсутні будь-які розрахунки вигод та витрат для держави, суб'єктів господарювання та громадян.

Показники результативності дії регуляторного акта, визначені розробником у VIII розділі АРВ, не відповідають вимогам Методики.

З огляду на викладене, вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей (Альтернатива 2, яку визначено оптимальною) розробником не доведений, оскільки ефективність запропонованого регулювання ґрунтується виключно на його припущенні, не підтверджена економічними розрахунками та обґрунтуваннями, і не дозволить в подальшому оцінити, наскільки обраний спосіб державного втручання буде ефективним.

Виходячи з наведеного, за результатами розгляду проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проект регуляторного акта розроблений без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, а саме: доцільності, адекватності, ефективності та збалансованості, визначених вимогами статті 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»; вимог статті 8 Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Звертаємо увагу на те, що ДРС відмовила в погодженні аналогічного проекту регуляторного акта рішенням № 286 від 10.06.2021.

Ураховуючи зазначене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити у погодженні проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів».

Додатки: на 4 арк.

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Олексій КУЧЕР

